

Spis treści

Wykaz skrótów	13
---------------------	----

Od Autorki	15
------------------	----

Część pierwsza OGÓLNA

ROZDZIAŁ I. Ogólna charakterystyka prawa pracy	19
--	----

§ 1. Pojęcie i przedmiot prawa pracy	19
--	----

§ 2. Geneza prawa pracy	24
-------------------------------	----

§ 3. Szczególne właściwości prawa pracy	26
---	----

§ 4. Funkcje prawa pracy	28
--------------------------------	----

ROZDZIAŁ II. Źródła prawa pracy	33
---------------------------------------	----

§ 1. Ogólna charakterystyka źródeł prawa pracy	33
--	----

§ 2. Pozycja Kodeksu pracy w systemie źródeł prawa pracy	40
--	----

§ 3. Układy zbiorowe pracy	45
----------------------------------	----

1. Pojęcie, charakter i przedmiot układu zbiorowego pracy	45
---	----

2. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy	52
--	----

3. Zakładowy układ zbiorowy pracy	55
---	----

4. Porozumienie o stosowaniu układu zbiorowego pracy	58
--	----

§ 4. Regulaminy	59
-----------------------	----

1. Regulamin pracy	59
--------------------------	----

2. Regulamin wynagradzania	62
----------------------------------	----

§ 5. Międzynarodowe źródła prawa pracy	63
--	----

1. Umowy międzynarodowe jako źródło prawa pracy	63
---	----

2. Konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy	66
--	----

§ 6. Europejskie prawo pracy	69
------------------------------------	----

§ 7. Normy kolizyjne dla stosunków pracy. Jurysdykcja sądów polskich w sprawach z zakresu prawa pracy	73
---	----

ROZDZIAŁ III. Zasady prawa pracy	76
--	----

§ 1. Pojęcie i rodzaje zasad prawa pracy	76
--	----

§ 2. Funkcje zasad prawa pracy	94
--------------------------------------	----

Część druga
PRAWO STOSUNKU PRACY

ROZDZIAŁ IV. Pojęcie i rodzaje stosunków pracy	97
§ 1. Koncepcje stosunku pracy	97
§ 2. Pojęcie i charakter stosunku pracy według prawa polskiego	100
§ 3. Rodzaje stosunków pracy	102
ROZDZIAŁ V. Podmioty stosunku pracy	104
§ 1. Podmiot zatrudniający – pracodawca	104
1. Wprowadzenie	104
2. Jednostka organizacyjna jako pracodawca	106
3. Osoba fizyczna jako pracodawca	110
4. Problem koncepcji pracodawcy	113
5. Zakład pracy	114
6. Przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę a trwanie stosunku pracy	116
§ 2. Pracownik	120
ROZDZIAŁ VI. Umowa o pracę	124
§ 1. Uwagi ogólne – powstanie stosunku pracy	124
§ 2. Treść umowy o pracę	128
§ 3. Sposób zawarcia umowy o pracę	134
§ 4. Forma umowy o pracę	134
§ 5. Rodzaje umowy o pracę	135
§ 6. Umowa przedwstępna (umowa przyrzeczenia) w stosunkach pracy	140
§ 7. Telepraca	141
§ 8. Zatrudnianie pracowników tymczasowych	144
ROZDZIAŁ VII. Ustanie umownego stosunku pracy	148
§ 1. Wprowadzenie	148
§ 2. Porozumienie stron (porozumienie rozwiązujące)	149
§ 3. Wypowiedzenie	151
1. Istota i tryb wypowiedzenia	151
2. Powszechna ochrona pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony przed wypowiedzeniem	156
3. Szczególna ochrona przed wypowiedzeniem	162
4. Roszczenia pracownika z tytułu nieprawidłowego wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	170
§ 4. Rozwiązanie bez wypowiedzenia (ze skutkiem natychmiastowym)	172
1. Wprowadzenie	172
2. Rozwiązanie umowy o pracę ze skutkiem natychmiastowym przez pracodawcę	173
3. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika	181
§ 5. Wygaśnięcie umownego stosunku pracy	183
ROZDZIAŁ VIII. Zmiana umownego stosunku pracy	187
§ 1. Wprowadzenie	187
§ 2. Porozumienie zmieniające	192
§ 3. Wypowiedzenie warunków pracy lub płacy (wypowiedzenie zmieniające)	194

§ 4. Jednostronna zmiana warunków umownego stosunku pracy przez pracodawcę	200
ROZDZIAŁ IX. Powstanie, zmiana i ustanie pozaumownych stosunków pracy ..	206
§ 1. Wprowadzenie	206
§ 2. Stosunek pracy na podstawie powołania	208
1. Zakres zastosowania powołania	208
2. Powstanie i treść stosunku pracy z powołania	210
3. Ustanie i zmiana stosunku pracy z powołania	214
§ 3. Stosunek pracy na podstawie mianowania	216
1. Ogólna charakterystyka stosunku pracy z mianowania	216
2. Mianowani urzędnicy służby cywilnej	222
§ 4. Stosunek pracy na podstawie wyboru	229
1. Wybór jako źródło stosunku pracy	229
2. Ustanie stosunku pracy z wyboru	231
ROZDZIAŁ X. Rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (zwolnienie grupowe)	234
§ 1. Wprowadzenie	234
§ 2. Zwolnienie grupowe	236
§ 3. Indywidualne zwolnienia z przyczyn niedotyczących pracowników	243
ROZDZIAŁ XI. Obowiązki stron stosunku pracy	247
§ 1. Wprowadzenie	247
§ 2. Obowiązki pracodawcy	248
§ 3. Świadcstwo pracy	262
§ 4. Prowadzenie dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika	266
§ 5. Obowiązki pracownika	269
§ 6. Zakaz konkurencji pracownika z pracodawcą	276
ROZDZIAŁ XII. Wynagrodzenie za pracę	279
§ 1. Reglamentacja płac	279
§ 2. Metody wynagradzania	285
§ 3. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia koniecznym składnikiem stosunku pracy	287
§ 4. Ekwiwalentny charakter wynagrodzenia za pracę	289
§ 5. Składniki wynagrodzenia za pracę	292
§ 6. Prawna ochrona wynagrodzenia za pracę	295
§ 7. Świadczenia majątkowe od pracodawcy niebędące wynagrodzeniem za pracę	300
§ 8. Ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	302
ROZDZIAŁ XIII. Odpowiedzialność stron za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków ze stosunku pracy	307
§ 1. Wprowadzenie	307
§ 2. Odpowiedzialność porządkowa pracownika	309
1. Charakter prawny odpowiedzialności porządkowej	309
2. Przewinienia i kary porządkowe	310
3. Tryb nakładania kar i środki odwoławcze	311

§ 3. Odpowiedzialność dyscyplinarna	313
§ 4. Odpowiedzialność materialna (majątkowa) pracownika	315
1. Uwagi ogólne	315
2. Ograniczona pracownicza odpowiedzialność materialna	317
3. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną nieumyślnie w mieniu powierzonym	320
4. Wspólna umowna odpowiedzialność pracowników za szkodę wyrządzoną nieumyślnie w mieniu powierzonym	324
5. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną umyślnie	327
6. Naprawienie szkody wyrządzonej przez pracownika osobie trzeciej	328
7. Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od pracownika	329
§ 5. Odpowiedzialność majątkowa (odszkodowawcza) pracodawcy	330

Część trzecia

PRAWO OCHRONY PRACY

ROZDZIAŁ XIV. Czas pracy	337
§ 1. Wprowadzenie	337
§ 2. Definicja czasu pracy i innych pojęć	341
§ 3. Normy czasu pracy i czasu odpoczynku	346
§ 4. Systemy i rozkłady czasu pracy	348
1. Systemy czasu pracy	348
2. Rozkład czasu pracy. Ewidencja czasu pracy	358
§ 5. Praca w porze nocnej	359
§ 6. Praca w niedziele i święta	360
§ 7. Praca w godzinach nadliczbowych	363
§ 8. Dyżur	372
§ 9. Odrębności w zakresie regulacji czasu pracy dotyczące pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy	373
§ 10. Odrębności w zakresie regulacji czasu pracy pracowników niepełnosprawnych	376
§ 11. Odrębności w zakresie regulacji czasu pracy dotyczące kierowców	376
§ 12. Czas pracy według wybranych pragmatyk pracowniczych	380
ROZDZIAŁ XV. Urlop wypoczynkowy i urlopy bezpłatne	383
§ 1. Wprowadzenie	383
§ 2. Nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego. Wymiar urlopu	384
1. Nabycie prawa do urlopu	384
2. Wymiar urlopu	385
3. Urlop proporcjonalny	388
§ 3. Zasady i tryb wykorzystywania urlopu wypoczynkowego	390
1. Udzielenie urlopu w zwykłym trybie	390
2. Urlop na żądanie pracownika	393
3. Przedawnienie roszczenia o urlop	395
§ 4. Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego i ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy	395
§ 5. Urlopy bezpłatne	396
§ 6. Zwolnienia od pracy	397

ROZDZIAŁ XVI. Bezpieczeństwo i higiena pracy	399
§ 1. Wprowadzenie	399
§ 2. Obowiązki pracodawcy	402
1. Obowiązki dotyczące organizacji pracy, pomieszczeń pracy i ich wyposażenia oraz wyposażenia pracowników	402
2. Obowiązki z zakresu profilaktycznej ochrony zdrowia	405
3. Obowiązki związane z wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi	408
3.1. Obowiązki w związku z wypadkiem przy pracy	408
3.2. Obowiązki pracodawcy dotyczące chorób zawodowych	412
3.3. Obowiązki dotyczące zarówno wypadków przy pracy, jak i chorób zawodowych	414
4. Naprawianie szkód powstałych w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej	414
5. Obowiązek szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	417
§ 3. Obowiązki innych podmiotów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	418
§ 4. Środki realizacji prawa pracownika do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	420
§ 5. Służba bezpieczeństwa i higieny pracy	421
§ 6. Udział załogi w rozwiązywaniu spraw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	423
§ 7. Obowiązki i prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w związku z wykonywaniem pracy na innej podstawie niż stosunek pracy	424
ROZDZIAŁ XVII. Ochrona pracy kobiet. Szczególne uprawnienia pracowników wychowujących dzieci	426
§ 1. Wprowadzenie	426
§ 2. Powszechna ochrona pracy kobiet	427
§ 3. Szczególna ochrona pracy kobiet w związku z macierzyństwem	429
§ 4. Urlopy, zwolnienia od pracy i inne uprawnienia związane z urodzeniem lub wychowywaniem dziecka	431
1. Rodzaje uprawnień	431
2. Urlop macierzyński i urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego	431
2.1. Urlop macierzyński	431
2.2. Urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego	433
2.3. Nowe rodzaje urlopów rodzicielskich	433
2.4. Zatrudnienie po urlopie macierzyńskim	434
2.5. Zasiłek macierzyński	434
3. Urlop wychowawczy	435
4. Inne uprawnienia „rodzicielskie”	437
5. Zakazy dotyczące zatrudniania pracowników opiekujących się małymi dziećmi	439
§ 5. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy w związku z macierzyństwem i wychowywaniem dzieci	439
ROZDZIAŁ XVIII. Zatrudnianie młodocianych i dzieci	442
§ 1. Wprowadzenie	442
§ 2. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego	444
1. Ogólna charakterystyka umowy. Nawiązanie i rozwiązanie	444
2. Nauka zawodu	446

3. Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	448
4. Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe	448
§ 3. Zatrudnianie młodocianych w celu zarobkowym	449
§ 4. Szczególna ochrona zdrowia młodocianych	450
§ 5. Zatrudnianie dzieci do lat 16	452
ROZDZIAŁ XIX. Nadzór nad przestrzeganiem prawa pracy	455
§ 1. Wprowadzenie	455
§ 2. Nadzór Państwowej Inspekcji Pracy	456
§ 3. Nadzór społecznej inspekcji pracy	463
§ 4. Nadzór sprawowany przez inne organy	466
1. Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej	466
2. Nadzór urzędów górniczych	467
3. Dozór techniczny	468
ROZDZIAŁ XX. Zasady odpowiedzialności za wykroczenia przeciwko prawom pracownika i za przestępstwa przeciwko prawom pracownika	470
§ 1. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika	470
§ 2. Odpowiedzialność za przestępstwa przeciwko prawom pracownika	474
Część czwarta	
ROZSTRZYGANIE INDYWIDUALNYCH SPORÓW PRACY	
ROZDZIAŁ XXI. Rozpatrywanie sporów o roszczenia ze stosunku pracy	479
§ 1. Wprowadzenie	479
§ 2. Obowiązujący system rozstrzygania sporów ze stosunku pracy	480
§ 3. Pozasądowe postępowanie pojednawcze	483
1. Tryb powoływania i organizacja komisji pojednawczych	483
2. Postępowanie pojednawcze przed komisjami	484
§ 4. Zasady postępowania przed sądami w sprawach z zakresu prawa pracy	485
1. Sprawy z zakresu prawa pracy	485
2. Odrębności postępowania	487
§ 5. Wykonywanie wyroków i ugód w sprawach ze stosunku pracy	492
§ 6. Przedawnienie roszczeń ze stosunku pracy. Inne terminy dochodzenia roszczeń	493
1. Przedawnienie	493
2. Szczególne terminy do dochodzenia niektórych roszczeń ze stosunku pracy ..	497
Część piąta	
ZBIOROWE PRAWO PRACY	
ROZDZIAŁ XXII. Ogólna charakterystyka zbiorowego prawa pracy	501
ROZDZIAŁ XXIII. Związki zawodowe	510
§ 1. Rys historyczny	510
§ 2. Zasady tworzenia i funkcjonowania związków zawodowych w Rzeczypospolitej Polskiej	514
1. Podstawowe zasady działania związków zawodowych („wolności związkowe”)	514

2. Zakres podmiotowy prawa do zrzeszania się w związki zawodowe	515
3. Powstanie związku zawodowego	517
4. Zakończenie działalności związku zawodowego	519
5. Kompetencje związków zawodowych	519
6. Zakładowa organizacja związkowa	520
7. Uprawnienia związków zawodowych	525
8. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy o związkach zawodowych	526
ROZDZIAŁ XXIV. Organizacje pracodawców	528
ROZDZIAŁ XXV. Rozwiązywanie sporów zbiorowych	531
§ 1. Spór zbiorowy	531
§ 2. Sposoby rozwiązywania sporów zbiorowych (etapy sporu zbiorowego)	532
1. Rokowania	533
2. Mediacja	533
3. Arbitraż	534
4. Strajk	534
5. Problem lokautu	538
ROZDZIAŁ XXVI. Udział pracowników w zarządzaniu zakładem pracy (partycypacja pracownicza)	540
§ 1. Wprowadzenie	540
§ 2. Samorząd pracowniczy	541
§ 3. Informowanie pracowników i przeprowadzanie z nimi konsultacji	543
ROZDZIAŁ XXVII. Samorządy zawodowe	549
ROZDZIAŁ XXVIII. Zatrudnienie oraz przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie jego skutków	552
§ 1. Wprowadzenie	552
§ 2. Podmioty realizujące politykę rynku pracy (instytucje rynku pracy)	555
§ 3. Rejestracja bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy oraz świadczenie pomocy w uzyskaniu przez nich pracy	560
1. Usługi rynku pracy	560
2. Instrumenty rynku pracy	564
3. Zatrudnienie socjalne i wolontariat	565
§ 4. Wsparcie dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy ..	567
§ 5. Regulacje wspierające kształcenie ustawiczne	570
§ 6. Zasiłki i inne świadczenia dla bezrobotnych	570
§ 7. Fundusz Pracy	574
§ 8. Podejmowanie pracy przez obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych oraz wykonywanie pracy przez cudzoziemców w Polsce	575
1. Podejmowanie pracy przez obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych	575
2. Wykonywanie pracy przez cudzoziemców	576
Skorowidz przedmiotowy	579